

No. of Printed Pages :

CFN-3(Marathi)

**CERTIFICATE PROGRAMME IN
FOOD AND NUTRITION (CFN)**

Term-End Examination

June, 2025

CFN-3 : ECONOMICS OF FOOD

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 100

छापील पृष्ठांची संख्या: 5

CFN-3

अन्न आणि पोषण प्रमाणपत्र कार्यक्रम (CFN)

सत्र-समाप्ती परीक्षा

जून, 2025

CFN-3 : अन्नाचे अर्थशास्त्र

वेळ: 3 तास

कमाल गुण: 100

टीप: (i) एकंदर पाच प्रश्न सोडवायचे आहेत.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. (a) मिल्क ग्रीड म्हणजे काय? 2
- (b) खालील गोष्टींची व्याख्या करा: 8
 - (i) पशुधन
 - (ii) उत्पन्नाची लवचिकता
 - (iii) खरेदी किंमत
 - (iv) बॅकवर्ड लिंकेज
- (c) कुक्कुटपालन प्रशिक्षणात सहभागी असलेल्या कोणत्याही दोन संस्थांची नावे द्या. 2
- (d) हॅचरी (उबवण केंद्र) म्हणजे काय? 2
- (e) भेसळ रोखण्यासाठी तुम्ही कोणते चार खबरदारीचे सल्ले द्याल ते सांगा. 4
- (f) प्रसार माध्यम म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व सांगा. 2
2. (a) अन्न अर्थसंकल्प म्हणजे काय? अर्थसंकल्प तयार करणे का महत्त्वाचे आहे? 10
- (b) अन्न खर्चावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचा थोडक्यात आढावा सादर करा. 10
3. (a) लक्षित सार्वजनिक वितरण व्यवस्था म्हणजे काय? तिचे कार्य आणि महत्त्व स्पष्ट करा. 10

(b) स्वयंपाकघर बागेत लावता येतील अशा विविध प्रकारच्या वनस्पतींची नावे सांगा. स्वयंपाकघर बागेत रोपे वाढवण्यासाठी तुम्ही प्राधान्यक्रम कसे निश्चित करता?

10

4. (a) मत्स्यपालनाचे महत्त्व अधोरेखित करून, सरकार मत्स्यपालन उद्योगाला प्रोत्साहन का देते हे थोडक्यात स्पष्ट करा.

10

(b) ऑपरेशन फलड प्रकल्पामुळे दुग्ध उत्पादक शेतकऱ्यांना कशी मदत झाली याची थोडक्यात माहिती द्या.

10

5. (a) अन्न अनुदान हे कृषी अनुदानापेक्षा वेगळे कसे आहे? कृषी क्षेत्रातील अनुदाने आणि ग्राहकांना त्याचा कसा फायदा होतो ते ठळकपणे सांगा.

5+7

(b) पूरक अन्नाची गरज अधोरेखित करून पूरक आहार कार्यक्रमांची उद्दिष्टे सांगा.

4+4

6. (a) सरकारने लागू केलेले अन्न मानक/कायदे कोणते आहेत? या मानकांमध्ये समाविष्ट असलेले अन्नपदार्थ सांगा.

5+3

- (b) 'पोषण प्रतिबंध' म्हणजे काय? कोणत्याही दोन चालू असलेल्या पोषक तत्वांच्या कमतरतेवरील नियंत्रण कार्यक्रमांची नावे द्या. 2+5+5
7. (a) विक्रेत्यांकडून अन्नात भेसळ का केली जाते? 5
- (b) भेसळ करणारे पदार्थ म्हणजे काय? अन्नपदार्थांमध्ये आढळणाऱ्या कोणत्याही पाच भेसळीच्या पदार्थांची उदाहरणे द्या. 2+5
- (c) ग्राहक शिक्षणात खालील गोष्टींची भूमिका काय आहे? 4+4
- (i) ग्राहक वाद निवारण संस्था
- (ii) ग्राहक संरक्षण परिषदा
8. पुढीलपैकी कोणत्याही चार वर छोटा परिच्छेद लिहा: 5+5+5+5
- (a) कुक्कुटपालनाची मूल्यवर्धित उत्पादने
- (b) ICDS
- (c) मत्स्यपालन
- (d) कृषी विस्तार प्रणाली
- (e) रास्त भाव दुकाने

× × × × ×